



Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CXI. De Patrono Laico Primarias Preces non admittente ad
Canonicatus Collegiatæ Ecclesiæ suo Patronatui subjectos; item recusante
Vicarium temporalem ab Episcopo sine ipsius consensu ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)



TITULUS XXXVIII.

De Jure Patronatûs

DECISIO CXI.

De Patrono Laico Primarias Preces
Imperatoris non admittente ad Canonicatus Colle-
giatæ Ecclesiæ suo patronatui subjectos; item recu-
sante Vicarium temporalem ab Episcopo sine ipsius
consensu constitutum pro Parocho absente,
quem ipse præsentaverat ad
Parochiam.

SPECIES FACTI.

A Gilolphus Princeps Laicus
in suo territorio habet
Ecclesiam Collegiatam,
ad quam ipse antiquo

Jure & praxi semper solebat præsen-
tare Canonicos. Cum verò non
ita pridem extraneus Nobilis ab Im-
peratore Preces ad vacantem dicitur
Ec.

Ecclesie Canonatum obtinisset, ac Diploma Cæsareum exhibuisset, repulsam à Principe tulit, asserente, sibi in hac Ecclesia soli competere Canoniorum præsentationem, & à ducentis vel amplius annis nullum Precitam ibi à suis Majoribus admittum esse, licet unâ vel altera vice ex parte Imperatorum eò directas fuisse Preces satis constet. Dein contigit nuper, ut unus ex Parochis, quem idem Princeps ad Parochiam jure suo præsentaverat, ad remotiores terras gravis negotii componendi causâ cum consensu Episcopi avocatus, & pro eo, quamdiu absentia, quæ ad unum vel ad alterum annum duratura credebatur, ipsum Parochum curæ animarum præesse non permittet, ab Episcopo constitutus sit Vicarius inconsulto Principe tanquam

Patrono, qui propterea se opposuit, & Episcopo negavit potestatem constituendi sine suo consensu Vicarium pro absente Parocho sui juris Patronatus. Igitur ego fui interrogatus super his dubiis. 1. An Primis Precibus subjaceant Beneficia & Canonatus Juris Patronatus Laicalis? 2. An Primæ Preces Imperatoriæ vel Consuetudine vel Præscriptione in particularibus Ecclesiis extingui ita valeant, ut porro cum effectu ad eas dirigi nequeant? 3. An in potestate Episcopi sit pro absente Parocho constituere Vicarium, quem ipse voluerit, contradicente Patrono?

QUÆSTIO. I.

An Primariis Precibus Imperatoriis subjaceant Beneficia & Canonatus Juris Patronatus Laicalis?

Ra-

Rationes dubitandi.

1. **C**onstat ex communi usu & praxi, quòd Imperator suas preces dirigat indistinctè ad omnes Canonicatus Germaniæ tam in Ecclesiis Collegiatis quàm in Cathedralibus: ergo. 2. Non attendo etiam jure Patronatûs ad quemcunque pertinente, ut ipsum Indultum primarum Precum in terminis satis claris exprimit. 3. Si excepta essent Beneficia & Canonicatus, qui pertinent ad nominationem vel præsentationem Patroni Laici, hoc jus obtinentis ex fundatione, vel dotatione, vel constructione Ecclesiæ, tunc ideo, quia Pontifex in Indulto Primarum Precum non facit expressam mentionem Juris Patronatûs Laicalis, ex uno dictorum titulorum acquisiti, ac propterea non censetur gravare Patronos Laicos, eorûmq; juri derogare: sed hæc ratio nulla est; quia Primæ Preces non competunt Imperatori ex privilegio & indulto Pontificis, sed jure proprio ratione Majestatis suæ, *Statut. tragenden Kayserlichen Ampts, uti cum Klokio 10. 1. conf. 4. à n. 12. Fritschio de jure Prim. Prec. t. 5. à n. 10. Reinkingk de Regim. Eccles. l. 3.*

*class. 1. c. 9. n. 57. & Vitriario in l. stit. Jur. Publ. t. 3. tit. 2. n. 9. acriter contendunt Publicistæ, asserentes hoc privilegium provenire ex Regalibus Cæsaris, & fundari in antiqua & approbata Consuetudine, ut loquitur Diploma Primarum Precum Rudolphi I. Imperatoris, existans apud Nauclerum generat. 43. nam Imperator est Advocatus & Protector Christianæ Ecclesiæ. *Access. Imper. de anno 1518. §. Constit. & de anno 1549. sub Tit. Consuetud. vider die Wider: Däusser §. 1. Eisdem competit Jus Sacrorum, *Access. Imper. de anno 1512. §. 4. & de anno 1524. §. 29. Nec obstat, quòd aliqui Imperatores jus Precum petierint à Pontifice, quia id fecerunt mera facultate, libera voluntate, civilitate, & ex superabundanti: ergo, cum jus Primarum Precum Imperator habeat ex Jure Majestatico, independenter ab indulto Pontificis, nihil juris habet Pontifex ad jus Cæsaris limitandum, & ad beneficia Juris Patronatûs Laicalis eximenda.***



Rationes decidendi.

His meritis contemptis certa constans & inconcussa est sententia Catholicorum DD, Primas Preces originem & vim suam omnem habere ex privilegio & indulto Summi Pontificis (abstrahendo pro hic & nunc, an illud à quolibet Imperatore de novo peti, aut semper à Pontifice de novo ratificari debeat, ut plerique existimant, an verò sit perpetuum) consequenter à Pontifice extendi & restringi posse.

Hoc supposito tanquam certo nunc ostendo, Beneficia & Canonicatus juri Patronatûs laicali, acquisito ex fundatione, vel dotatione, vel erectione Ecclesiæ, subjecta non subjacere Primis Precibus, & sic argumentor: Imperator vi Primarum Precum plus non habet vel potest, quam ipsi Pontifex concedit: atqui Pontifex indulgendo Primas Preces non concedit Imperatori jus nominandi ad Beneficia & Canonicatus Patronatûs Laicis ortum habentis ex fundatione, dotatione, vel constructione Ecclesiæ; eo quòd juxta communissimam & certam doctrinam Papa nunquam censetur derogare juri patronatûs Laicali, nisi expressam & specificam ejus mentionem faciat, Gloss. in Clem. 2. v. *presentare de Jur. Patron.* Felin. (R. P. Pichler Decis. T. 2,)

in Tract. quando litteræ Apost. derog. juri patron. limit. 3. Rebuff. de Nominat. q. 8. Roch. de Curie de jur. patr. v. honorificum. n. 22. Covar. pract. qq. c. 36. n. 2. seqq. Palao tr. 13. d. 2. pu. 10. n. 2, 3. & communiter cæteri; partim quia hujusmodi patronatus est privilegium remuneratorium & onerosum, quod tribuit jus rigorosum, partim quia per hujusmodi derogationem vel gravamen abstererentur Laici à fundandis, dotandis, & construendis Ecclesiis, quæ tamen fundatio causa existit concessi Laicis juris patronatûs: atqui in Indultis Primarum Precum nullus Pontificum expressè & specificè derogavit juri Patronatûs Laicali: ergo. Nec refert, quòd Pontifex in Indulto Primarum Precum Imperatori permittat nominationem ad Beneficia, ad quorumcunque Collatorum presentationem pertinentia, quia derogatio & clausula hæc est odiosa, consequenter restringenda ad presentationem vel collationem personis Ecclesiasticis, Episcopis &c. competentem, non verò extendenda ad presentationem Laicis, præsertim Principibus, attributam. Gonzal. ad Reg. 8. Cancellar. Glossem. 18. n. 2. Azor. p. 2. l. 6. c. 23 q. 2. Palao n. 4. Vasq. de Benefic. c. 2. §. 1. dub. 8. n. 24. Less. de F. & J. l. 2. H h 6. 34.

e. 34. n. 36. Jo. Chokier *ad Reg. 40. Cancellar. de derog. jur. Patron. n. 17.* cum jam suprà citatis; nam generalis dispositio non extenditur ad casus privilegiatos, aut speciali nota dignos. *per c. 81. de R. j. in 6. & l. 15. S. ait Prætor. de Injur.*

Confirmatur 1. exinde, quòd Pontifex, speciatim Paulus V. in suo Indulto, in quo anno 1612. Primas Preces concessit Mathiæ Augusto, facultatem nominandi satis clarè restrinxerit ad Beneficia, ad Patronos vel Collatores Ecclesiasticos pertinentia, per hanc clausulam, *ad quosvis Collatores in qualibet dignitate Ecclesiastica pertinentia*: ergo Collatores vel Patronos in Laica, præsertim Principali, dignitate constitutos, & jus patronatùs ex funda-

tionè &c. consecutos, non intendit gravare, vel ipsorum jus præsentandi impedire. Hermes in *Fascic. juris Publ. c. 11. q. 23. n. 32.* cum Rebuffo *q. 8. cit. n. 34.*

Confirmatur 2. ex præjudicio; nam Duces Julix & Clivix, uti & Comites Flandriæ, ad quos pertinet ex jure Patronatùs Laicali ad Canonicatus ac Præbendas in diversis Ecclesiis Collegiatis nominatio, Preces Imperatorias, licet à Cæsare directas ad præfatos Canonicatus & Præbendas, jam olim rejecerunt præcisè ex capite juris Patronatùs Laicali, ut observat & refert laudatus Chokier in *Scholiis ad Indult. Primariarum Precum. pag. 3.*

Ergo.

Enervantur Rationes dubitandi.

Prima per distinctionem: Imperator suas Preces dirigit indistinctè ad omnes Canonicatus Germaniæ, pertinentes ad jus Patronatùs Ecclesiasticum, & ex alio capite, v. g. præscriptionis, consuetudinis &c. non exemptos. *C. Ant.* pertinentes etiam ad jus Patronatùs Laicale, vel ex alio capite exemptos. *N. Ant. & Conf.*

Secunda corruit ex principali nostra Ratione decidendi, ubi ostendimus, clausulam generalem, qua derogatur solum in genere nominationi vel præsentationi cujuscunque collatoris vel patroni, non sufficere, ut censeatur esse derogatum juri Patronatùs Laicali.

Tertia laborat in *Min.* multiplici falso supposito, & ideo *Neg. Min.*

& ejus supposita ac probationes. Quod enim Primariarum Imperatorum Preces non habeant originem ex Jure Majestatico Imperatorum, sed ex Indulto ac Privilegio Summorum Pontificum, evidenter contra Protestantem demonstratur à Catholicis Scriptoribus, præsertim à Speculatore, Castaldo, Boërio, Andr. Gail, l. 2. observ. 155. in sine. Befoldo in de Majest. Eccles. fol. 121. Rebuffo Coust. 47. n. 2. Jo. Chokier in Proximis Scholiorum in Indultum Primariarum Precum, & fusc nuper à Conrado Oligenio in dissertat. de Primarijs Precibus n. 63. seqq. ubi adducit etiam Acatholicos idem sentientes, nempe Wilhelmū Beckers, Rumelin, Syring, Lampad. & quidem 1. ex natura Primariarum Precum, quæ ab omnibus, etiam Acatholicis, ut videre est apud Vitriarium in Inst. Jur. Publ. l. 3. tit. 2. n. 8. definiuntur esse jus ac potestas, vi cuius Imperator bene meritis, vel alijs personis idoneis prospicit de Beneficio Ecclesiastico vel vacanti, vel primum vacante: sed Beneficia Ecclesiastica ex essentia sua sunt jus spirituali annexum, scilicet officio spirituali, propter quod dantur. c. fin. de Rescript. in 6. negotia autem spiritua- lia vel spirituali annexa tractare, vel hujusmodi jura possidere, aut alteri tribuere, nequeunt Laici, etiã Imperatores. secluso privilegio Pontificis, quo habilitari debent. c. 2. 3. de Judic. c. 3. de Ord. cognit. c. 5. & 7. qui fil. sint legit. c. 5. h. t. c. 2. 43. § 1. de Elect.

Lotter. de re Benef. l. 1. q. 6. n. 47-48. ergo. 2. ex Bullis Pontificum, Primas Preces concedentium, in quibus omnibus reperiuntur hæc vel similia verba, *ut supplicationibus inclinati indulgemus: de ulteriori gratia concessimus & indulsumus: concedimus & indulgemus, ut ope auctoritatis Apostolicæ munificum te reddere possis exhibitione gratiarum: gratiose concessit, & indulsi &c.* 3. ex restrictione Indulti à Pontificibus facta, dū à Primarijs Precibus emerunt primas Dignitates post Pontificialem in Cathedralibus, primas in Collegiatis Ecclesijs, Beneficia ad Sedem Apostolicam devoluta, Beneficia legitiosa &c. 4. ex confessione propria & factis Imperatorum, quorum plerique usum Primariarum Precum à Sede Apostolica suppliciter petierunt, provocando quidem ad antiquam consuetudinem, addendo tamen, eandem esse approbatam auctoritate Apostolica, nec ijs usi sunt absque speciali indulto Pontificum. 5. ex communi sensu & praxi Nationis Germanicæ; nam ordinarii Beneficiorum collatores post Concordata Germaniæ renuerunt Preces admittere vel exequi quoad Beneficia suorum mensium, antequam Pontifices declarârunt, se quoad Primas Preces derogare Concordatis Germaniæ. Unde patet ad ea, quæ subnectit Objectio. Hoc ipso, quod Imperator sit Advocatus & Protector Ecclesiæ Christianæ, ni-

Hh 2 mi

mirum Romano-Catholicæ, defendere potius tenetur jura Ecclesiæ, quam intervertere involando in jura spiritualia, quorum sine Privilegio Pontificis ne quidem capax est; & hæc protectio non est radix Primarum Precum, aliàs jam ante Rudolphum I. ante cujus tempora nihil constat de illarum usu, Imperatores Christiani illas semper exercuissent; sed fuit solum causa, propter quam Pontifex indulgit Primas Preces. *Jus Sacrorum* nec potuerunt dare Imperatori Comitibus Imperii ex Laicis conflata. Dein non solum Imperatori, sed omnibus Imperii Statibus (licet invalide) attributum est in Recepto Imperii jus Sacrorum; sed utique Statibus Imperii non tribuent Protestantes jus Primarum Precum. Demum illud jus Sacrorum præcisè consistebat in hoc, quod Principes & Status Imperii ratione Superioritatis territorialis impediri nequeant ab aliis in exercitio Religionis, & quod in suis territorijs tolerare non teneantur exercitium Religionis alienæ, data tamen potestate emigrandi subditis à sua Religione alienis. Aliud jus Sacro-

rum, aut exercitium jurium spiritualium, nullus Catholicorum, etiam ipse Imperator, hucusque prætendit aut prætere potest. Quod Sectarii Principes plus sibi arrogent, mirum non est, cum ex falsis suæ Sectæ principijs auctoritatem Pontificis & omnem Magistratum Ecclesiasticum sustulerint, seque ipsos pro Pontifice gerant, sacra miscentes profanis, & omnia Religionem spectantia sus deque verentes. Dum dicuntur Imperatores ultra duo sæcula præcisè ex civilitate, libera voluntate &c. petisse indultum Primarum Precum à Pontificibus, planè frivolum est & incredibile; nam tanti Principes, solentibus abundantes Ministris, suorumque jurium tam tenaces & acres defensores, non solent vel esse tam ignari vel incurij, ut, quod noscunt sibi jure proprio & Majestatico competere, ab aliis emendent.



Quæ

QUÆSTIO II.

*An Primæ Preces Imperatoriæ vel Con-
suetudine vel Præscriptione in particulari-
bus Ecclesijs ita extinguï valeant, ut
porro cum effectu ad
eas dirigi neque-
ant?*

Negativam sustinent doctissimus
Chokier in præfatis Scholijs sect.
2. pag. 21. & eruditus Hermes
in Fascic. Jur. publ. c. 11. q. 7. n. 6.
Quibus patrocinator 2. ratio in spe-
ciem clara, quia privilegium Pri-
marum Precum est affirmativum :
sed privilegium affirmativum per
non-usum non extinguitur, licet
privilegiatus longissimo tempore,
etiam immemoriali, aut per 200.
600. 1000. annos eodem non utatur;
nam non usus est omisio, seu
actus negativus meræ facultatis, per
cujusmodi nulla introducitur con-
suetudo, nulla sit præscriptio, ut
passim observant DD. & Canonici
ad tit. de Consuetud. & Præscript.
Suffragantur 3. etiam ipsa Jura
in l. 2. ff. de via publ. Item 4. paritas
cum jure altius tollendi, quod non

amittitur mille annis per merum
non-usum. Accedit 5. quod Pri-
mæ Preces reputentur inter Re-
galia Imperatoris : sed contra
Regalia non datur præscriptio :
ergo.

Antequam hanc super re men-
tem nostram aperiamus, observa-
re juvat, in præsentî quæstionem
esse non posse de Consuetudine
propriè dicta, utpote quæ requirit
actus integræ Communitatis : in
hoc autem casu sermo est tantum de
actibus unius Principis contra pri-
vilegium Cæsaris. Adeoque proce-
dit quæstio de Præscriptione. Et
per hanc

Jus Imperatoris, quod habet
ratione Primarum Precum, extin-
gui posse, saltem longissimo tempo-
re, vel immemoriali, potissimum
quan-

H h 3

quando positivè fuit aliquando obtentus actus possessorius per repellam Precum (quod utrumque ex parte hujus Principis reperitur; cum nobis significatum sit, Preces Imperatorias, ad hanc Serenissimam Domum quoad Ecclesias Collegiatas, in ejus dictione sitas, ducentis & amplius annis, vel nunquam fuisse directas, vel, si una vel altera vice fuerunt porrectæ, iterum repulsas ad suum effectum non pervenisse) expresse defendit Frischius de Precib. c. 4. n. 16. qui putat, se primum fuisse, qui hanc quæstionem tractavit, & Vitriarius l. 3. tit. 2. n. 9. v. & ne, ubi putat, controversiam hanc hodie in Instrumento Pacis esse sopitam, ubi dispositum, ut Sacra Cæsarea Majestas jus Primariarum Precum exerceat impofterum, ubi illud exercuit: ergo à contrario, ubi non exercuit, præsertim tempore immemoriali, nec deinceps exercere potest. Unde

Primum argumentum sumitur ex dicta Pacificatione Osnabrugensi, seu Instrumento Pacis art. 5. item ex Recess. Imper. de anno 1548. §. 54. ubi admittitur præscriptio libertatis ab oneribus Imperij: cur non & ab onere Primariarum Precum Imperatoris?

Argumentum 2. formatur ex l. 4. C. de Præscrips. 30. vel 40. ann. ubi omnia jura dicuntur extingui posse per viam Præscriptionis longissimi temporis; ergo & privilegia,

quæ sunt jus particulare, & lex privata. c. Abbate de V. s. Quamvis enim privilegiatus non teneatur uti privilegio suo, non tamen de jure permittitur non uti, quin amittat, ultra tempus, quod ad extinguenda jura præfinitum est. Et hoc procedit de privilegio, in præjudicium tertij cedente, cujusmodi est privilegium Primariarum Precum, utpote derogans juri, quod alias competit ordinarijs Beneficiorum collatoribus & Patronis; nam tale privilegium onerosum, quo utendi fuit occasio, per non-usum tempore à Juribus definito continuatum amitti, habet Communis cum Eximio Suarez de Legib. lib. 8. c. 34. n. 5. 6. 16. 17. Aliud est de privilegio merè favorabili, & in nullius præjudicium cedente, vel ubi nulla fuit occasio utendi.

Argumentum 3. petitur ex l. 6. ff. de Servitut. præd. Urb. ubi jura, sicut & servitus rustica, amitti dicuntur per non-usum, si nimirum ille, contra quem tendit jus, exercuit aliquando actum contrarium, impediendo alterum ab usu sui juris, iste autem æquievit, v. g. alter, qui habuit jus altius tollendi, à vicino tamen prohibitus est altius tollere, & prohibitioni acquievit (quo modo præfatus Princeps restitit Primis Precibus, & exercitium inhibuit acquiescente Imperatore, & Precibus ab eo nominatis) tunc enim prohibens acquievit

vir actum possessorium positivum. Igitur vel per viam Præscriptionis, ut omnino existimo, vel saltem per viam præsumptæ renuntiationis, si quis privilegiò aliis onerosò dicit vel diutissime usus non est, cum tamen esset utendi facultas, vel, si sit prohibitus uti, & acquievit, hujusmodi privilegium amittitur.

Argumentum 4. subministratur à paritate cum Regalibus Imperatoris, saltem minoribus; quamvis enim Primæ Preces non sint utrum ex Regalibus Imperatoris, saltem majoribus, ut sine ullo Jure & ratione vult Klock, *Conf. 4. n. 40. & 51.* perperam citans Sixtinum de Regalibus, cum minoribus tamen quandam videntur habere analogiam: sed minora Imperatoris Regalia per præscriptionem, saltem immemorabilem, extinguuntur, uti cum communi Legistarum & plurimè à se allegatis docet Rosenthal de Feudis l. 1. c. 5. *Concl. 16. n. 36.* etiam ignorante Imperatore. Item à paritate cum Feudis, à quibus liberatio obtinetur per viam præscriptionis tricennalis, ut tenent DD. in cap. *S. si quis per triginta. Si de feudo de jure.* cum Vulteo de Feud. l. 1. c. 11. n. 10.

Ad Opposita respondere jam non est difficile. Ad 1. oppono imprimis alios Auctores longè plurimos nobis faventes, nec minoris Auctoritatis, quos inter est Suar. & Rosenthal. Dein ex adverso al-

legati duo Auctores limitant suam assertionem, Chokier quidem addendo: *Si non fuerit usus privilegiò, dummodo tamen alii fuerint usi: Hermes autem addendo hæc notatu dignissima, nisi prohibitus per tempus legale (ad præscriptionem requisitum) prohibitioni acquieverit.* Dein pro nostra sententia stat melior ratio, & potiora Jura.

Ad 2. *Dist. Min.* per non-usura non extinguitur privilegium affirmativum, si sit merè favorabile. *C. Min.* si aliis onerosum, & fuit occasio utendi, nec tamen per tempus legale usus est privilegiatus. *N. Min.*

Ad 3. Ibi est sermo de via publica, quæ non est res præscriptibilis, utpote à privatis non valens possideri. Item est sermo de Præscriptione Positiva; hic autem de Privativa.

Ad 4. Paritas cum jure altiùs tolleodi non stringit; partim quia jus altiùs tollendi competit per se, ipso Jure, ac sine alterius gratia, & sic per se & ipso Jure illimitatum est: econtra privilegium Primarum Precum Imperatori ex speciali favore, & secundum Jura limitatè est concessum, ita ut, si Imperator privilegiatus intratempus legale non utatur, & occasio utendi fuerit, extinguatur, utpote jus Ordinarii, tum Collatoribus tum Patronis, onerosum ac præjudiciosum, cujusmodi privilegia ex non usu amittuntur juxta

juxta communissimam DD. in l. 1. ff. de Nundinis. Panormit. & Felin. in c. cum accessissent de Constit. Schurff. Conf. 14. cens. 1. per tot. Gail. l. 2. observ. 60. n. 1. seqq. Partim quia etiam jus altiùs tollendi amittitur per Præscriptionem, si à facta prohibitione, & prohibiti acquiescentiâ altiùs tollere volentis, fluxit tempus legale. Text. & DD. in l. 6. ff. de servitut. præd. urb.

Ad 5. & Maj. & Min. est falsa ex huc usque dictis; nam jura spiritali annexa, quale sunt Primæ

Preces, nequeunt esse inter Regalia Laicorum Principum, & Primas Preces esse indultum Pontificium innegabile est à Catholico Doctore. Neque, si essent Regale Imperatoris, præscriptionem effugerent saltem immemorabilem, sicut alia Jura, & Regalia minora Cæsatis.



QUÆSTIO III.

An in potestate Episcopi sit pro absente Patrocho constituere Vicarium, quem ipse voluerit, contradicente Patrono?

Dixeris fortè, id Episcopo non competere casu, quo reclamat Patronus. 1. ob textum in c. 8. de Jur. patr. ubi provisio, ab Episcopo facta independentè à patrono, secundum rigorem Juris dicitur irritanda, seu, ut communi- ter DD. explicant cum Abb. & Fel.

irrita ac invalida. Nec replicari potest, ibi sermonem esse de privatione ad patronatum Beneficium vacans; nam 2. Beneficium Pasto- rale, de quo hic sermo est, pro vacante habendum, eò quòd Pa- rochus & Pastor, qui de Jure tam Divino quàm Ecclesiastico perso- naliter

naliter residere ac per se ipsum præstare officium tenetur. Trid. sess. 6. c. 1. de res. sess. 23. c. 1. de res. sit. absens. & sic beneficium censetur virtualiter vacare, & de jure, cum careat possessore. 3. Patrono competit jus & obligatio defendendi Ecclesiam, atque curandi, ut Beneficium ritè administretur, resque divina nullum patiantur detrimentum. can. 31. 32. caus. 16. q. 7. c. 23. b. s. ergo ad patronum quoque spectat curare, ut, si Beneficiatus per se ipsum officia Divina & curam animarum exercere non valeat, Vicarius idoneus substituatur, sicut ad ipsum spectat idoneum præsentare Clericum ad Beneficium, præsertim Curatum.

Sed levia hæc sunt & exiguæ considerationis, ut aded mirum sit, hanc Patronum Laicum tantopere contempsisse, absque suo consensu & approbatione Vicarium temporalem pro Parocho absente ab Ordinario constitui non posse, imò nec licentiam ad aliò se conferendum dari potuisse Parocho ex causa negotii alibi tractandi. Firmiter siquidem tenendum, patronum, maxime Laicum, immiscere se non posse sicut in cognoscenda sufficientia cause, propter quam Beneficiatus Curatus excusetur a personali residentia, ita & in substituendo ac approbando Vicario pro tempore absentis.

R. P. Pichler Decis. T. 2.)

Ratio est 1. Plus arrogare sibi patronus nequit, quàm ipsi SS. Canones liberaliter & gratiose indulserunt; quidquidem juris circa Beneficium patronatum & circa Beneficiatum obtinet patronus, præcipue Laicus, totum est ex gratia & privilegio Ecclesiastico. Matthæucc. in Offic. Eccles. c. 28. n. 1. quippe antiquitus Episcopi liberè ac independenter ab aliis conferbant Beneficia, & constituiebant Clericos ad ea administranda. can. 3. 6. c. caus. 10. q. 1. Laici verò ne quidem capaces erant quidquam faciendi circa provisionem Beneficialem, utpote incapaces juris spiritualis, aut spirituali annexi, quale etiam est jus Patronatus, possidendi. per c. 2. 3. de Judic. & ibi Gloss. c. 16. b. t. S. Thomas 2. 2. q. 100. a. 4. & cum hoc alii communiter. Atqui Sedes Apostolica & SS. Canones Patronis non plus indulserunt, quàm facultatem præsentandi Clericum ad Beneficium vacans, præcedentiam in Ecclesia patronata, jus in certis circumstantiis alimenta petendi ab Ecclesia, à se fundata, vel dotata, vel constructa, atque onus imposuerunt defendendi Ecclesiam, ne opprimatur à potentioribus, ne dos vel bona Ecclesiæ dilapidentur, atque monendi Episcopum, si Beneficiatus sua munia non ritè obeat, sed negligens sit; sic enim plerique omnes conformiter tritis illis versiculis: Patrono debetur honos, onus, emolumentum

li

tum

tum: Praesentet, praesit, defendat, alatur egenus. Ex quibus favoribus (defensio est onus) facile primatum tenet jus praesentandi, atque ideo à multis cum Hostiensis jus patronatus definitur esse *potestas nominandi seu praesentandi Clericum ad Beneficium vacans.* Praesentatio autem nihil est aliud, quam *exhibitio personae idoneae ad Ecclesiam vel Beneficium vacans Episcopo, vel alteri, ad quem pertinet Institutio, legitime facta.* Barbosa de Offic. & pot. Episc. allegat. 72. n. 13, cum Abb. Garc. Riccio, & plerisque aliis. Nihil igitur omnino quoad provisionem Beneficentem, circa Beneficium & Beneficiatum, Jura Sacra tribuerunt Patronis, quam nominare vel praesentare personam idoneam ad Beneficium *vacans*, seu quando actualiter & verè vacat: ergo, quando agitur de constituendo Vicario Beneficiati vel Parochi absentis, & huc plene, & nondum vacante, nihil juris obtinent Patroni. Praesertim cum

2. Constitutio Vicarij spirituales in Beneficio Curato (ui & cognitio de causa absentiae Beneficiati) sit actus jurisdictionis & potestatis Ecclesiasticae, ut est innegabile, cum pro fine habeat functiones spirituales ad curam animarum salutemque aeternam & supernaturalem ordinatas: atqui nulli patrono, quàm tali (minimè Laico) competit ulla potestas aut iurisdictio in Beneficium

patronatum, aut in ipsum Beneficiatum. *can. 18. 23. 25. caus. 16. q. 7. c. 4. h. t. c. 12. de panis. Trid. sess. 24. c. 3. de ref. sess. 25. c. 9. de ref.* imò Laicus ad huiusmodi est inhabilis, & in Jure, licet habitatus sit ad praesentandum, nullibi tamen reperitur habitatus ad cognoscendum de causa absentiae Beneficiati, vel ad concurrendum in constituendo aut approbando Vicario pro absente &c. dum Beneficium non vacat: ergo nullatenus interponere, intrudere, aut immiscere se potest in cognoscenda causa absentiae, providendo, constituendo, approbando Vicario, dum vivit Beneficiatus, & abest à Beneficio &c. ac Beneficium non vacat.

3. Rem facit planissimam ipsum Tridentinum *sess. 23. c. 1. de ref.* ubi disertè disponit, quid factu opus sit, si contingat Beneficiatum Curatum à loco Beneficij absentem esse: ipsi quidem Beneficiato tribuit potestatem eligendi & substituendi Vicarium, sed approbandum & confirmandum ab Ordinario independentè ab omni alio, etiam patrono, cuius ne quidem mentionem facit; sic enim *lo. cit. §. eadem omnino.* ordinat ac decernit: *quandocumque cui (qui obtinent Beneficium curam animarum habens annexum) causa prius per Episcopum cognita & probata abesse contigerit, Vicarium idoneum ab ipso Ordinario approbandum cum debita mercedis*

his assignatione relinquunt. En! soli Ordinario (seu Episcopo, ejusve Vicario Generali) tribuit potestatem causam absentiae cognoscendi & probandi, Vicarium approbandi, etique congruam assignandi: quo ergo Jure te laborat intrudere Patronus, praesertim Laicus, ad hujusmodi etiam inhabilis? Accedit

4. Universalis consuetudo & praxis, ex qua constat, nullibi, quod scio, interrogari vel attendi Patronos, ubi constituendus venit Vicarius pro Beneficiato absente, aut causa absentiae cognoscenda: sed consuetudo est optima Juris dubij (quod tamen in hac hypothese dubium non est) interpres. Aliud est de Patronu Ecclesiasticis, Beneficium Curatum pleno jure suae Ecclesiae vel Beneficio incorporatum habentibus, hi enim, quia non sunt mere Patroni, sed potius Parochi principales, nominant suos Vicarios, perpetuos vel temporales, atque constituunt, approbandos tamen & hos ab Ordinario.

In oppositum & pro Patrono allata nihil faciunt negotij. Ad 1. aio, textum loqui de collatione Beneficij patronati vacantis, praeteritio Patrono facta, quam reclamante Patrono irritam esse non diffiteor. At hic non agitur de collatione Beneficij vacantis, sed de constitutione Vicarii in Beneficio non vacante, circa quod nulla provisio

aut dispositio in Jure reperitur concessa Patrono, praesertim Laico, sed a Trid. & consuetudine satis aperte tribuitur soli Ordinario, ut vel det Vicarium, vel quem petit Beneficiatus, approbet causam prius cognitam & probatam.

Ad 2. Nec virtualis hic reperitur vacatio Beneficij, aut defacto tantum; quia Beneficiatus, licet absens sit, adhuc vivit, & sicut jus & titulum in Beneficio ac Pastoratu suo nunquam dimisit, nec illo vel a Jure vel ab homine privatus est, ita & possessionem vel quasi, saltem civilem, quae omnino sufficit, adhuc retinet, cum a nemine sit ea dejectus: habet proin hoc Beneficium adhuc suum proprietarium & possessorem, consequenter nullo modo vacare dignoscitur. Ut autem Patronus circa Beneficium aliquid possit, illud proprietario & possessore destitutum esse oportet, & sic Beneficium proprie vacare, de Jure & factis simul. Ad residentiam personalem in Beneficiis Curatis nec Divinum nec Ecclesiasticum Jus obligat praesise ac absolute, sed solum sub conditione, nisi ex justa causa Superioris judicio indulgeatur longior absentia, & officia per alium aequè aut magis idoneum, de quibus judicare ad Episcopum spectat, praestentur, uti ipsum Trid. c. 1. cit. manifestè insinuat, & communis probat sententia. Imò, licet justa causa aut substitutio Vicarii idonei

non intervenirent, tamen non hoc ipso statim induceretur vacatio, & absque sententia Judicis. c. 8. 10. 11. & *fm. de Cleric. non resid. Trid. lo. cit.*

Ad 3. Competit quidem Patronis defensio Ecclesiæ à se fundatæ vel dotatæ, ne opprimatur à potentioribus, ne ejus bona alienentur aut dilapidentur, item cura & sollicitudo aliqua circa rem Divinam, non tamen exercenda per viam jurisdictionis in ipsos Clericos à se præsentatos, aut in ipsum Beneficium, sed solum per modum honestæ admonitionis, vel, si hæc non sufficiat, denuntiationis Episcopo faciendæ, ut is corrigat Beneficiatum, & Ecclesijs rei que Divinæ provideat, solâ relictâ præsentandi potestate, ubi Ecclesiam vacare

contigerit. Hæc, non plus, in dictis Canonibus indulgetur Patronis. Et ideo, si in præsentati Patronus Laicus præcisè monuisset Ordinarium (casu quo is aliunde non curasset provisionem fieri) ut constitueret vel provideret Vicarium idoneum pro absente, nihilque aliud pretendisset, suo muneri & obligationi conformiter egisset: at verò cum intendat impedire Ordinarium à libera provisione Vicarij, suumque consensum requiri velit, minimè ferendus est, utpote limites Patroni excedens, atque in jus alienum temerè involans contra
SS. Canones.

